



Αθήνα, 28 Ιουλίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς

Τον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργό αρμόδιο σε θέματα κρατικής αρωγής & αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές κ. Χ. Τριαντόπουλο

Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: «Όροι και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή προκαταβολής για την αποζημίωση των πληγείσων αγροτικών εκμεταλλεύσεων από τις πυρκαγιές του 2021»

Με την υπ' αριθ. 54381 ΕΞ 2022 Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Χορήγηση ενίσχυσης με τη μορφή προκαταβολής για την αποζημίωση των πληγείσων αγροτικών εκμεταλλεύσεων από τις πυρκαγιές....» (ΦΕΚ Β' 1963/19.04.2022), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 12 Β του ν. 4797/2021 (ΦΕΚ Α' 66/23.04.2021), καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την χορήγηση προκαταβολής έναντι επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση των ζημιών σε φυτικά μέσα παραγωγής που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές της περιόδου Ιουλίου και Αυγούστου 2021 σε Μάνη, Ευβοία, Ηλεία, Γορτυνία.

Σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση, βασική προϋπόθεση για την καταβολή της επιχορήγησης είναι να συντρέχει στο πρόσωπο του δικαιούχου, μεταξύ άλλων και η ιδιότητα του κατ' επάγγελμα αγρότη, γεγονός που αφήνει εκτός του προστατευτικού πλαισίου της Κρατικής αγωγής ένα μεγάλο κομμάτι πληγέντων που διατηρούν αγροτικές εκμεταλλεύσεις και ασχολούνται με την αγροτική οικονομία.

Όχι δε μόνο εξαιρούνται οι μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, αλλά, παρόλο που ο σκοπός της παραπάνω απόφασης είναι ξεκάθαρα η αποκατάσταση των βλαβών προς όφελος των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, στην απόφαση δεν υπάρχει απολύτως καμία δέσμευση για την χρησιμοποίηση της επιχορήγησης για την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστησαν τα μέσα παραγωγής της αγροτικής εκμετάλλευσης. Έτσι, ενώ η απόφαση προβλέπει την επιχορήγηση ποσού 144 ευρώ ανά ελαιόδεντρο ή 96 ευρώ για τα λοιπά δέντρα, πολύ παραπάνω από τον ισχύοντα τιμοκατάλογο του ΕΛΓΑ που εφαρμόζεται σε αντίστοιχες

περιπτώσεις, δεν προβλέπει την υποχρέωση χρήσης της επιχορήγησης για την αποκατάσταση αυτή καθαυτή των μέσων παραγωγής ή του φυτικού κεφαλαίου, πχ για την φύτευση νέων δέντρων, ούτε προβλέπει την οποιαδήποτε κύρωση ή έστω διαδικασία ανάκτησης ως αχρεωστήτως καταβληθείσας σε περίπτωση μη χρησιμοποίησης των χρημάτων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από την πυρκαγιά.

Λαμβανομένου υπόψη ότι πολλοί δικαιούχοι της ως άνω επιχορήγησης μισθώνουν τα αγροτεμάχια με τις πολυετείς δενδροκαλλιέργειες από τρίτους, στους οποίους ανήκει η πλήρης κυριότητα του ζημιωθέντος από την πυρκαγιά φυτικού κεφαλαίου, δηλαδή των δέντρων, σε πολλές περιπτώσεις παρατηρήθηκε το φαινόμενο, μισθωτές αγροτεμαχίων, που πληρούσαν τις προϋποθέσεις επιχορήγησης, δηλαδή, ήταν κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, δήλωναν το αγροτεμάχιο στο ΟΣΔΕ του προηγούμενου έτους, ασφάλιζαν την παραγωγή τους στον ΕΛΓΑ και κατείχαν νόμιμα το αγροτεμάχιο, είχαν δηλαδή μισθωτήριο σε ισχύ, αιτήθηκαν και έλαβαν την ως άνω επιχορήγηση και εν συνεχεία προέβησαν σε καταγγελία των μισθώσεων αγροτεμαχίων, επικαλούμενοι είτε την καταστροφή του φυτικού κεφαλαίου ως λόγο της καταγγελίας είτε άλλους ευφάνταστους, όπως μετοίκηση στο εξωτερικό, βλάβη υγείας κλπ. Έτσι, ενώ καρπώνονται την επιχορήγηση, δεν χρησιμοποιούν ούτε ένα ευρώ από αυτή για την αποκατάσταση του ζημιωθέντος φυτικού κεφαλαίου, για την φύτευση των νέων δένδρων, αφήνοντας πίσω τους καμένη γη και ιδιοκτήτες σε πλήρη απόγνωση, χωρίς κανένα μέσο να αμυνθούν κατά αυτής της κατάφωρης αδικίας.

Επειδή οι κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της διαφάνειας που διέπουν τα δημόσια οικονομικά, επιτάσσουν την τήρηση της βέλτιστης δυνατής σχέσης μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων και την επίτευξη συγκεκριμένων αντικειμενικών στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν εκ των προτέρων οριστεί, δεδομένου ότι η προκαλούμενη δαπάνη από την ως άνω απόφαση ποσού 20.332.268 ευρώ βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Επειδή ο Κανονισμός (ΕΕ) 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 193/ 1-7-2014 σ. 1), ορίζει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογή του εξυπηρετούν έναν σκοπό κοινού συμφέροντος, έχουν σαφή χαρακτήρα κινήτρου, είναι κατάλληλες και αναλογικές, χορηγούνται με απόλυτη διαφάνεια και υπόκεινται σε μηχανισμό ελέγχου και τακτική αξιολόγηση και δεν επηρεάζουν δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που να αντίκειται προς το κοινό συμφέρον.

Επειδή οι κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης απαγορεύονται καταρχήν, είναι σημαντικό να είναι όλα τα μέρη σε θέση να επαληθεύουν κατά πόσον οι ενισχύσεις χορηγούνται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες, ως εκ τούτου, η διαφάνεια των κρατικών ενισχύσεων είναι ουσιώδης για την ορθή εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης και συνεπάγεται βελτίωση της συμμόρφωσης, ενίσχυση της λογοδοσίας, αξιολόγηση από ομότιμους και, εντέλει, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών.

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 5 του ίδιου ως άνω Κανονισμού στην περίπτωση επενδύσεων που αποσκοπούν στην αποκατάσταση του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από θεομηνίες, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν με θεομηνίες, ασθένειες των ζώων ή επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμούς, οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την επαναφορά του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού στην προτέρα κατάσταση πριν από αυτά τα συμβάντα, το κόστος ειδικών προληπτικών δράσεων κλπ.

Επειδή, υφίσταται διάκριση και εγείρεται ζήτημα άνισης μεταχείρισης όσον αφορά στα ποσά που προβλέπονται στην παραπάνω απόφαση για τις ζημιές από πυρκαγιές που συνέβησαν το 2021, από τις ζημιές από πυρκαγιές και γενικότερα τις θεομηνίες που υπάγονται στο πλαίσιο της Κρατικής Αρωγής και για τις οποίες ο ΕΛΓΑ χρησιμοποιεί συγκεκριμένο τιμοκατάλογο που στην συγκεκριμένη περίπτωση των ελαιόδεντρων το μέγιστο ποσό που μπορεί να καταβληθεί ανά ελαιόδεντρο ανέρχεται στα 62 €, και με προϋπόθεση καταβολής την αποκατάσταση του ελαιώνα. Επειδή υφίσταται διάκριση και εγείρεται ζήτημα άνισης μεταχείρισης όσον αφορά και στα ανώτατα ποσά που δόθηκαν με βάση την παραπάνω απόφαση για τις ζημιές από πυρκαγιές που συνέβησαν το 2021 (έφθαναν τα 200.000 €), από τις ζημιές από πυρκαγιές και γενικότερα τις θεομηνίες που υπάγονται στο πλαίσιο της Κρατικής Αρωγής και για τις οποίες ο ΕΛ.Γ.Α θέτει ανώτατο όριο καταβολής ενισχύσεων για φυτικό κεφάλαιο στις 70.000 €.

Επειδή εν προκειμένω η παντελής έλλειψη προβλέψεων αναφορικά με τις επιλέξιμες δράσεις και τις διαδικασίες ελέγχου για την χρήση της επιχορήγησης για τον σκοπό που αυτή χορηγείται, δηλαδή για την αποκατάσταση των ζημιών και οι αδιαφανείς κανόνες θίγουν κατάφωρα τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου, οι δε συνέπειες της ως άνω στρέβλωσης, πέραν του οικονομικού τους χαρακτήρα, θα οδηγήσουν στην ερημοποίηση ολόκληρων περιοχών, όπου το φυτικό κεφάλαιο καταστράφηκε ολοσχερώς από τις πυρκαγιές και παρά την επιχορήγηση δεν αποκαταστάθηκε.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθενται να προβούν προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός της επιχορήγησης, δηλαδή να αποκατασταθούν πράγματι οι ζημιές σε φυτικό κεφάλαιο και παραγωγικά μέσα που προέκυψαν από τις πυρκαγιές του 2021 στις οριοθετηθείσες περιοχές;
2. Με ποια μέσα θα εξασφαλίσουν ότι θα αποκατασταθούν οι πραγματικοί κύριοι των αγροτεμαχίων και του κατεστραμμένου φυτικού κεφαλαίου στις περιπτώσεις που οι ίδιοι δεν είναι δικαιούχοι της επιχορήγησης κατά τα ανωτέρω;
3. Υπάρχει ενιαίος κανόνας και ποια είναι τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία μια ζημιά, μια περιοχή υπάγεται στο πλαίσιο της κρατικής αρωγής και μια άλλη όχι με αποτέλεσμα να εγείρονται και ζήτημα άνισης μεταχείρισης όσον αφορά στα ποσά που προβλέπονται κατά περίπτωση;

Οι ερωτώντες Βουλευτές
Αραχωβίτης Σταύρος
Αβραμάκης Ελευθέριος
Αλεξιάδης Τρύφων
Αυγέρη Θεοδώρα
Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος
Βαγενά Άννα
Βαρδάκης Σωκράτης
Βαρεμένος Γεώργιος
Βέττα Καλλιόπη
Γκαρά Αναστασία
Γκιόλας Ιωάννης
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καλαματιανός Διονύσιος
Κασιμάτη Νίνα
Καφαντάρη Χαρά
Κόκκαλης Βασίλειος
Λάππας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χάρης
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Γεώργιος
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Ιωάννης
Σαρακιώτης Ιωάννης
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Μπέττυ

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζούφη Μερόπη

Τόλκας Άγγελος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος